

Henny Thijssing-Boer

Toen de echo zweeg

UITGEVERIJ GLB
DEVENTER

Hoofdstuk 1

Van ver waren het nietige figuurtjes, die daar bovenop de dijk liepen. Een paar dat deze meivond een wandelingetje maakte door de uitgestrekte polder en wat uiterlijk betref goed bij elkaar paste. Hij was lang, breedgeschouderd en donker, zij was klein, blond en wat aan de mollige kant.

In het dorp, dat een klein uur gaans van de polder verwijderd lag, zei men al geruime tijd: „Tussen Menna Hofstee en Evert Mollema wordt het nog wel eens wat! Die twee zijn als voor elkaar geschapen, passen bij elkaar als zon en zomer!”

Ach, het lag zo voor de hand, dit gepraat over twee jonge mensen die op dezelfde polderboerderij, Eekwerder Hof, werkten. Menna Hofstee was al vanaf de schoolbanken inwonende meid bij boer Jochem Boskamp, en Evert, wiens vader vast arbeider op Eekwerder Hof was, was er knecht. Evert sliep echter, in tegenstelling tot Menna, thuis. Het huisje van de Mollema's, eigendom van Jochem Boskamp, stond onderaan de dijk. Eekwerder Hof lag, in al haar statige voornaamheid, een eind verder de polder in. Menna en Evert behoefden elkaar niet in

schaarse vrije uurtjes op te zoeken, ze zagen elkaar dagelijks. Twee jonge mensen op één en dezelfde hoeve, nou dan wist je het wel, oordeelde men in het dorp. Dan volgden verliefdheid, liefde en trouwen elkaar vanzelf op! En anders hielp de natuur wel een handje! De tijden mochten dan zijn veranderd, Eekwerder Hof had, zoals zoveel Groninger boerderijen, nog altijd een stookhut waar het voor verliefden aangenaam vertoeven was! Als twee jonge mensen, zoals Menna en Evert, dan wat al te lang aarzelden om in het huwelijksbootje te stappen, duwde de natuur hen wel in de goede richting. Een „moetje” kon best een goed huwelijk worden, daar waren bewijzen genoeg van voorhanden!

Dit gepraat zou bewaarheid kunnen worden als Menna Hofstee haar liefde voor Evert Mollema niet moedwillig begrөө, vermoordde voor ze wortel schoot, noemde ze het zelf in stilte. Menna kon niet naar de stem van haar hart luisteren omdat Annemarie Martens, haar boerin en vriendin, haar meer nodig had dan Evert Mollema. Evert moest wachten tot Annemarie het op Eekwerder Hof zelf aankon. Of die tijd ooit zou aanbreken, betwijfelde Menna wel eens, maar vooralsnog begrөө ze

haar liefde voor Evert en niemand die dat wist.

Daarom was het schijn, was de werkelijkheid tussen het paartje dat op de dijk liep, geheel anders!

Er werden geen verliefde woordjes gewisseld, niet over de toekomst gesproken, omdat zelfs de horizon daarvan niet in zicht was. Menna tenminste zag vóór die horizon een dichte mist hangen, waardoorheen zij niet turen kon. Bij Evert lag dat wat anders: Hij zag wel degelijk de horizon en wilde daar naartoe. Samen met Menna! In zijn leven was geen Annemarie, die het alleen niet aankon. Evert Mollema was nog ongebonden maar wilde gebonden zijn aan Menna en daarom zocht hij haar telkens.

Dat zoeken naar haar was niet zo moeilijk, want in dit uitgestrekte, weidse polderland zag je al op verre afstand elk bewegend stipje! Op deze nog warme avond in mei had Evert, samen met zijn ouders Geert en Ebeltje Mollema, op de wit-houten bank gezeten die tegen de muur van hun huisje stond en vanwaar ze een ver zicht hadden. Evert had het figuurtje in de verte, dat de dijk beklom, terstond gezien en toen zijn moeke zei: „Ik zal nog eens een kop koffie halen, jongens!” had hij zich gehaast te zeggen: „Voor mij niet, moeke! Ik wil nog even

de polder in, even mijn benen strekken!”

Zijn lange benen hadden hem in een omme-
zien aan de andere kant van de dijk gebracht,
waar hij Menna, zonder dat zij hem zag, tege-
moet liep. Toen hij schatte waar zij nu ongeveer
moest lopen schoot hij weer bij de dijk omhoog.
Zijn schattingsvermogen viel hem zelf niks te-
gen, want toen hij op de dijk kwam blikte hij,
onderaan, in een paar blauwe meisjesogen die
hem verrast tegenlachten: „Evert...! Daar schrik
ik ja van, dat ik jou onverwacht tegen het lijf
loop! Was je net als ik een wandeling aan het
maken?”

„Nee...” bekende hij eerlijk, „ik zag jou van
ver en besloot toen een eindje met je mee te
lopen. Als daar niets op tegen is tenminste...?”

„Ik zou niet weten wat...”

„Zullen we aan de andere kant van de dijk,
over de kwelder lopen?” stelde Evert voor. „Dan
lopen we niet zo in het zicht!”

Toen Menna knikte en ze samen de dijk be-
klommen om zich daar vervolgens aan de an-
dere kant weer bij neer te laten, zei Evert: „Je
hebt er zeker wèl bezwaar tegen als ik een arm
om je middel leg...?”

„Ja...”

„Alleen maar voor een beetje houvast, om-

dat het gemakkelijker loopt...?” Het leek op bedelen om liefde.

„Ik loop zo ook erg makkelijk, ik heb sterke benen...” kwam het zacht, maar afwerend.

„Ben je bang dat ik mijn handen niet thuis zal kunnen houden als ze eenmaal om jouw middel liggen...? Ben je bang dat ik je zal gaan kussen en knuffelen...?” blikte Evert haar van opzij aan.

Menna keek strak voor zich uit toen ze antwoordde:

„Daar zie ik je best toe in staat, Evert Mollema...!”

„En daar gevoel jij geen lust toe, terwijl je jong bent, gezond en mooi...?”

„Ik ben niet mooi, ik ben veel te dik... Toe, Evert, laten we het over iets anders hebben,” zei ze zacht.

„Maar ik hou van je, dan kan ik nergens anders over praten als jij zo dicht bij me bent!”

„Zoek me dan niet voortdurend op! Je maakt het voor jezelf, maar ook voor mij alleen maar moeilijk!” blikte ze bestraffend naar hem op.

„Ik denk aldoor dat jij je vergist, Menna!” zei Evert zacht. „Dat jij, diep in je hart, best wel een beetje van me houdt, maar dat je dat om voor mij onverklaarbare redenen niet wilt

toegeven. Kun je dan niet proberen van me te gaan houden...? Misschien door je hart niet te sluiten maar het wagenwijd open te zetten...?"

„Ik sluit mijn hart niet,” loog ze met effen gezicht.

„Ik hou nu eenmaal niet van je... Daar kan ik toch niks aan doen...?"

Ik mag je verschrikkelijk graag maar dat is geen liefde... Je moet me met rust laten, me niet telkens op deze manier benaderen... Zou je dat willen proberen, Evert Mollema...?" kwam het zacht, haast fluisterend. Het was ook zo verschrikkelijk moeilijk zo tegen Evert te moeten praten, terwijl ze het tegenovergestelde bedoelde! Want als ze deed, wat haar hart haar ingaf, zou ze nu op haar tenen wippen, haar armen stijf om zijn nek slaan en zeggen: Lieve, lieve jongen, ik hou immers van je. Veel meer nog dan jij van mij!

„Dat hoef ik niet te proberen,” hoorde ze Evert schamper opmerken, „want ik weet bij voorbaat dat me dat niet lukt!”

„Dan moeten we voortaan elkaar maar ontlopen in plaats van ontmoeten...” zei Menna terwijl haar hart in haar schreeuwde: Doe me dat niet aan, want zonder jou af en toe te zien en te spreken, hou ik het op Eekwerder Hof niet vol!

Ze waren aan het eind van de kwelder gekomen waar Evert op een puntig, afgebrokkeld uitsteeksel wees en vroeg: „Zullen we even gaan zitten?”

Als ik nu verstandig zou zijn, dacht Menna nerveus, zou ik nee moeten zeggen. Nee, ik moet hoognodig weer eens op de hoeve toe. Ze zei echter: „Ja, dat is goed...”

Een tijdje zaten ze zwijgend naast elkaar, tu- rend over het wad, dat zich glinsterend, vochtig en eindeloos ver voor hen uitstreekte.

Evert poogde het gesprek weer op gang te brengen: „In de verte hangt avondnevel, anders zouden we het eiland Borkum kunnen zien liggen...!” Menna knikte en dan, om ook iets te zeggen:

„Met een poosje is het weer hoog water, kijk maar, de vaargeulen lopen al vol!”

Andermaal viel er een stilzwijgen waarin Evert haar van opzij begluurde en Menna net deed alsof ze dit niet bemerkte. Dan zei ze: „Wat kan de stilte hier achterin de kwelder toch volkomen zijn, hè? Als je goed luistert hoor je het opkomende water in de verte al! Het is hier zo prachtig, hier op de polder...” besloot ze met een zucht van verrukking.

„Ben jij hier gelukkig...?” vroeg Evert en

toen Menna hem verbaasd aanblikte, verduidelijkte hij:

„Dat jij van de natuur hier houdt, dat weet ik wel. Dat doen we, denk ik, allemaal. Al die ‚poldervogels‘ die hier neergestreken zijn zoals jij en ik, houden van dit wijde land. Van de stilte hier, waarin het toch weer bruist van leven. Maar dat horen denk ik enkel wij, die hier met de grond en de lucht en alles wat daartussen leeft, zo heel nauw verbonden zijn. Nee, met mijn vraag doelde ik niet op de natuur maar op jouw leven hier, dat me zo vaak eenzaam en wat saai voorkomt...?”

„Hoe kom je erbij dat ik hier eenzaam zou zijn...!” keek ze hem van opzij verwonderd aan. „Ik heb hier mijn werk, mensen om me heen die ik graag mag en mocht het me eens te stil worden of zo, dan kan ik naar het dorp fietsen om daar mijn ouders te bezoeken. Ik heb vertier genoeg, hoor!”

„Het is fijn voor je dat je zo goed met de boerin van Eekwerder Hof op kunt schieten,” vond Evert.

Menna glimlachte voor zich uit: „Die is voor mij niet de boerin, maar gewoon Annemarie. Ze is mijn vriendin.”

Evert knikte, maar vond het toch nodig

te zeggen: „Door de omstandigheden is ze je vriendin, normaliter was dat mooi niet mogelijk, zo'n verhouding als er tussen jullie is!”

„Daar heb je volkomen gelijk in,” gaf Menna volmondig toe. „We hebben een boel nare, verschrikkelijke dingen aan de oorlog te danken, maar uiteindelijk bleef er ook iets goeds over.”

„Onvoorstelbaar,” schudde Evert zijn hoofd, „zo gauw een mens weer aan alles went! Wil je wel geloven dat ik me soms al haast niet meer voor kan stellen dat de oorlog pas één jaar voorbij is? Het lijkt alweer veel langer geleden!”

„Deze maand precies een jaar geleden...” zei Menna zacht.

„Ik weet alles nog zo goed... Door die vreselijke oorlog heeft onze familie het een en ander meegemaakt. Dan vergeet je niet zo snel... lijkt het niet lang geleden, maar het is als de dag van gisteren gebeurd...”

„Je grootvader...” wist Evert. En dan, niet om iets liefs en hartelijks tegen haar te zeggen, maar omdat hij het meende: „Hij was een prachtmens, Harm Hofstee...! Een mens die enkel het goede nastreefde omdat zijn hart een en al goedheid was! Jarenlang was hij in het dorp bekend en vertrouwd en dan opeens is zo iemand er niet meer... Nooit zullen we je